

get i 1903, varet i 15 Aar. Vi har vedtaget en ny Grundlov, der, som det ærede Medlem selv fremhævede, ogsaa indeholder politisk Valgret for det Tyende, der ikke har Foden under eget Bord, altsaa ikke har egen Husstand. Det har jo hidtil været saaledes, at naar en Tjenestekarl var gift og førte egen Husholdning, havde han politisk Valgret; for saadannes Vedkommende er Valgretten altsaa ikke noget nyt. Men naar vi har vedtaget at give politisk Valgret ogsaa til det øvrige Tyende, var det saa ikke rimeligt, at vi gik til at ophæve den Tyendelov, som det ærede Medlem faktisk i Dag har erklæret, at han vil have bort? Jeg takker naturligvis for alle de velvillige Ord, men jeg vil stærkt understrege, at der er før her i Tinget blevet talt velvilligt om en Reform af vor Tyendelovgivning, uden at der er kommet nogen Reform ud af den megen Tale. I 1903 lykkedes det Socialdemokratiet at fremtvinge en Dagsorden, hvorved den daværende Justitsminister gav bindende Løfte om Nedsættelse af en Tyendekommission. Den sad i 5 Aar og afgav Betænkning i 1910. Dens Forslag var fremme to Gange her i Folketinget og blev derefter sendt op til Landstinget. Dettets Udvalg afgav en Beretning, hvori man siger, at paa Grund af stærkt afvigende Opfattelser og Meningsforskelligheder var man ikke kommet til noget Resultat. Det var i 1913, og siden da har man overhovedet ikke rørt ved Sagen.

Der er kritiseret en hel Række Punkter i det Lovforslag, vi her har forelagt. Alle Enkelthederne skal jeg ikke komme ind paa, nogle vil jeg sige et Par Ord om. Vort Lovforslag er i nøje Overensstemmelse med det, som Tyendeorganisationerne i vort Land har ønsket forelagt Rigsdagen til Behandling. Selvfølgelig er der blandt Enkelthederne mangt og meget, som kan kritiseres. Det ærede Medlem fra Ærø (Sporon-Fiedler) talte om de smaa Værelser, hvor der knapt blev Plads for Sengen, Bordet, de to Stole o. s. v. Jeg kunde tænke mig, at det ærede Medlem fra Ærø ikke i Øjeblikket var rigtig klar over, hvad 16 Kubikmeter er. Det er i alt Fald 33 pCt. mere, end nogen i Tyendekommissionen har foreslaaet, og end Justitsminister Bülow foreslog som det Rumfang, et Tyendeværelse efter den nye Tyendelov skulde indeholde. Jeg synes derfor, vi er paa den sikre Side. Tyendet selv har gennem deres Organisationer erklæret at ville være tilfreds med de 16 Kubikmeter. Hvis det ærede Medlem tænker sig Tyendet indlo-

geret i store Herregaarde, hvor der er lige saa højt til Loftet som i denne Sal, kan jeg forstaa, at han mener, der ikke bliver Plads til Inventaret paa Gulvet i et Rum paa 16 Kubikmeter, men saa komfortabelt i Retning af Højdemaal for Tyendekamre tror jeg ikke, vi faar det. (*Martin Hansen*: Det er ogsaa for højt). Ja, deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem fra Fuglebjerg. Men jeg synes, at naar man gaar saa stærkt ind paa Enkeltheder som det ærede Medlem fra Ærø, kunde det være rigtigt, at man ogsaa selv var klar over, at man havde det rigtige Maal og de rigtige Enkeltheder for Øje.

Til det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) vil jeg først sige, at her er fra Socialdemokratiets Side slet ikke Tale om nogen Principforandring, aldeles ikke. Jeg hævdede allerede første Gang, jeg havde Ordet, at vi har stillet os paa det Standpunkt, at for de unge Mennesker i privat Tjenesteforhold, i det hele for den Ungdom, der skal ud at tjene, maa vi have en Beskyttelseslov. Der var en Divergens i Opfattelsen mellem selve Tyendeorganisationerne, en Divergens, som ogsaa har afspejlet sig her paa Rigsdagen blandt de Folk, der, som det ærede Medlem sagde, stillede sig paa det Standpunkt: Ingen Tyendelov eller en Revision i beskyttelsesvenlig Retning! Fra Socialdemokratiets Side arbejdede man i Udvalget for en Beskyttelseslovgivning, der ogsaa omfattede unge Mennesker ud over de 18 Aar, men naar Tyendet selv gennem sine Organisationer siger: Det er ikke nødvendigt, vi ønsker Tyendeloven ophævet, vi ønsker, at alle unge i tjenende Stilling paa 18 Aar og derover stilles paa lige Fod med andre Arbejdere, er det dog ganske givet, at min Gruppe maa stille sig lydhør overfor dette Krav eller denne Henstilling. Det er det hele, der er sket. De Forslag, som det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) — hvem det ærede Medlem fra Give særlig fremhævede — sammen med det ærede Medlem fra Stege (Jessen) den Gang formulerede, tog Sigte paa det selv samme som dette Lovforslag: at skabe betryggende menneskelige Vilkaar for den tjenende Ungdom. Det er kun en anden Form for Lovgivning, aldeles ikke nogen Principforandring. Hvis der er sket nogen Forandring, som det ærede Medlem mener, er det med ham selv, der er sket en Forandring. Det er gaaet ham akkurat, som det er gaaet os, at han nu pure stiller sig ved Siden af det ærede Medlem fra Skel-skør (R. Andersen) og vil have Tyende-